

Afgørelser – Reg. nr.: 01595.00

Fredningen vedrører: Vandborg Kirke

Domme

Taksationskommissionen 05-05-1981

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 10-12-1980

**Fredningsnævnet 11-02-1980, 11-05-1951,
16-05-1951**

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K
TLF. 01-11 95 65

REG. NR. 01595.000

Sag nr. 168. Fredning af arealer omkring Vandborg kirke.

Ringkøbing amt

Kendelse:

(Meddelt den 5. maj 1981)

Overfredningsnævnets afgørelse af 10. december 1980 om erstatning i anledning af fredningen af arealer omkring Vandborg kirke i Lemvig kommune er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af gårdejer Bent Wang Hansen.

Taksationskommissionen har den 31. marts 1981 besigtiget den fredede ejendom.

Under taksationen har Bent Wang Hansen været repræsenteret af konsulent Ole Kirk, Landskontoret for Landboret, og konsulent West, Lemvig.

Konsulent Kirk har på Bent Wang Hansens vegne for taksationskommissionen nedlagt erstatningspåstand på 500.000 kr. Beløbet fremkommer således:

1) Forøget anlægsudgift	150.000 kr.
2) Forringet udnyttelse af græsproduktionen	90.000 kr.
3) Forøgede driftsudgifter	100.000 kr.
4) Tab iøvrigt	<u>160.000 kr.</u>
	500.000 kr.

Det under 1) anførte beløb er forskellen mellem anlægsudgifterne ved en plansilo og ved 3 tårnsiloer hver af en højde på 12,5 m, jfr. herved de i overfredningsnævnets afgørelse side 2-3 anførte beløb. Det erkendes, at kapaciteten af den under sagsbehandlingen skitserede plansilo er knap 2.000 m³, medens de 3 tårnsiloer kun ville have en samlet kapacitet på godt 1.300 m³. Det gøres imidlertid gældende, at merkapaciteten i plansiloen kun er tilstrækkelig til netop at modsvare denne siloforms mindre effektivitet i produktionen af ensilage.

Det under 2) nævnte beløb er beregnet på grundlag af en forringelse i udnyttelsen af græsproduktionen på 6-7 %, hvorfor det vil være nødvendigt at indtage 2,5 ha af ejendommens kornareal til græsproduktion. Tabet opgøres herefter svarende til et årsudbytte på 3.500 kr. pr. ha med korn, kapitaliseret med 10.

Det under 3) nævnte beløb er beregnet på grundlag af et merarbejde på 100 timer årligt til silofyldning og 100 timer årligt til arbejde i stalden og en arbejds-løn på 50 kr. i timen.

Det under 4) nævnte beløb er skønsmæssigt og dækker den nedgang i handelsværdien iøvrigt, som fredningen efter ejerens og konsulent Kirks opfattelse medfører, navnlig som følge af, at fremtidig bebyggelse koncentrerer inden for et byggefelt og begrænses i højden.

For taksationskommissionen er påstanden om en yderligere erstatning for stigning i byggeomkostningerne i tiden under fredningssagens behandling ikke gentaget. Det er for taksationskommissionen erkendt af ejeren og konsulent Kirk, at den maksimale byggehøjde på tidspunktet for fredningssagens rejsning efter kommuneplanloven - erstatningsfrit - var begrænset til 12,5 m. Iøvrigt har konsulent Kirk i det væsentlige gentaget den for overfredningsnævnet fremførte argumentation. Fredningstabet må, som det fremgår af det anførte, bestemmes ved en kombination af handelsværdi- og brugsværdiprincipperne.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Det tiltrædes, at erstatningen som anført af overfredningsnævnet må fastsættes således, at den svarer til den nedgang i ejendommens handelsværdi ved kontant betaling, som er en følge af fredningen. Taksationskommissionen er efter besigtigelsen og det iøvrigt oplyste enig med overfredningsnævnet i, at det tab, som skal erstattes, ikke som hævdet af Bent Wang Hansen og konsulent Kirk kan

opgøres på grundlag af oplysningerne om forskellen i anlægs- og driftsudgifter ved de forskellige silotyper og disses produktivitet, men efter det foreliggende må bestemmes skønsmæssigt som det beløb, som en køber efter en fornuftig bedømmelse af afkastningsmulighederne ville betale mindre for ejendommen under hensyn til den begrænsning af adgangen til bebyggelse m.v., som fredningen medfører. Efter taksationskommissionens skøn er der ydet fuldstændig erstatning for fredningen, når dette beløb bestemmes til 100.000 kr. Overfredningsnævnets afgørelse ændres derfor i overensstemmelse hermed.

Herefter bestemmes:

Den Bent Wang Hansen tilkommende erstatning for fredning af en del af ejendommen matr.nr. 30 a, Vandborg By, Vandborg, fastsættes til 100.000 kr.

Beløbet forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse af 10. december 1980.

I godtgørelse for sagsomkostninger for taksationskommissionen tillægges der Bent Wang Hansen 800 kr., der udbetales direkte til Landskontoret for Landbo-ret.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Frits Sevelsted

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. december 1980

om fredning af arealer omkring Vandborg kirke i Lemvig kommune (sag nr. 2447/80).

Fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds har den 11. februar 1980 afsagt kendelse om fredning af ca. 6,7 ha omkring Vandborg kirke i Lemvig kommune. Fredningssagen er rejst i 1978 af det daværende fredningsplanudvalg for Ringkøbing amt og efter udvalgets nedlæggelse videreført af Ringkøbing amtsråd med Danmarks Naturfredningsforening som medrekvisitent.

Af arealet er ca. 4 ha omfattet af 2 fredningsoverenskomster fra 1951, tinglyst henholdsvis den 21. maj 1951 og 14. januar 1953.

Fredningsnævnets kendelse er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse i henhold til naturfredningslovens § 25 og er for så vidt angår erstatningsfastsættelsen tillige påklaget til overfredningsnævnet af miljøministeriet, fredningsstyrelsen.

For overfredningsnævnet har fredningsstyrelsen, amtsrådet, menighedsrådet, provstiudvalget, stiftsøvrigheden og Danmarks Naturfredningsforening udtalt sig for en gennemførelse af fredningen som bestemt af fredningsnævnet. Der er ikke for overfredningsnævnet fremsat udtalelser imod fredningen.

I sagens endelige behandling har deltaget 5 af overfredningsnævnets medlemmer.

Et flertal på 4 medlemmer finder, at der bør gennemføres fredningsbestemmelser, som vil hindre bebyggelse og beplantning i strid med hensynet til at sikre udsigten til og udsynet fra Vandborg kirke. Mindretallet på ét medlem

har sympati for bestræbelserne for en bedre beskyttelse af kirkernes omgivelser, men har fundet, at den erstatning, som måtte tilkendes i det foreliggende tilfælde, vil blive så stor, at det ikke er økonomisk forsvarligt at gennemføre den ønskede supplerende fredning.

Der findes imidlertid at burde foretages nogle redaktionelle rettelser af de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat, og således at de ældre fredningsoverenskomster kan ophæves.

Fredningsbestemmelserne for området, der er afgrænset på det kort, som hører til overfredningsnævnets afgørelse, fastsættes herefter således:

§ 1. Fredningen har til formål at bevare udsigten til og udsynet fra Vandborg kirke og at sikre, at den eksisterende bebyggelse i nærheden af kirken ikke ændres på en måde, der kan svække kirkens dominans i landskabet.

§ 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse (herunder transformerstationer, skure, boder o.lign. samt tilbygninger til eksisterende bygninger), ligesom der ikke må anbringes campingvogne eller andre transportable konstruktioner til bygningsmæssig udnyttelse. Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bebyggelsens ydre fremtræden ændres.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der inden for det byggefelt, som er vist på fredningskortet med særlig signatur, opføres erhvervsmæssig nødvendig bebyggelse for ejendommens drift som landbrugsejendom, når bebyggelsens højde ikke overstiger 8 m.

§ 3. Der må ikke foretages råstofindvinding.

§ 4. Der må ikke foretages beplantning med træer eller buske.

§ 5. En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-4 kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

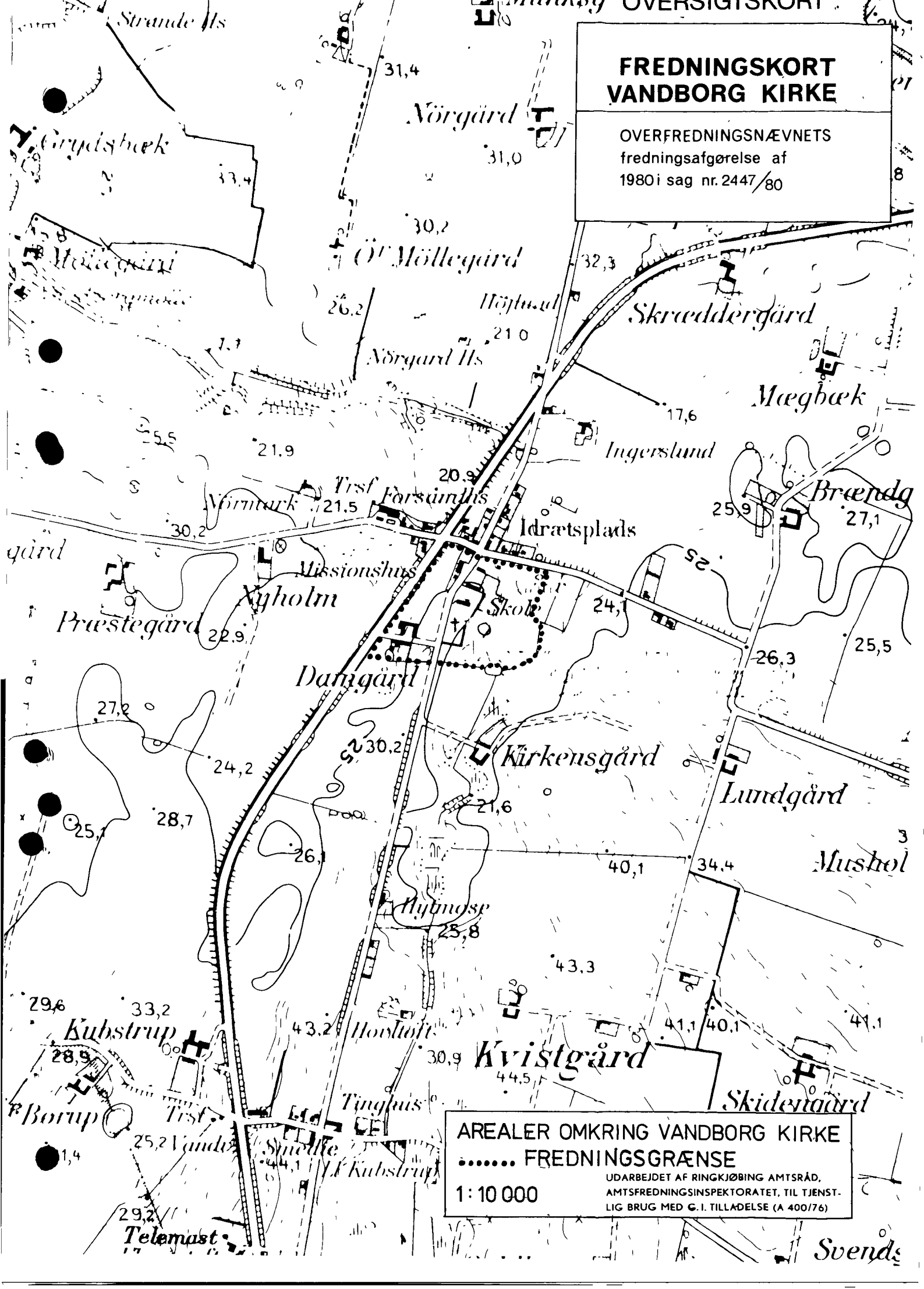
§ 6. Fredningsoverenskomsterne tinglyst den 21. maj 1951 på matr.nr. 30 a, Præstegården m.m., Vandborg sogn, og den 14. januar 1953 på matr.nr. 3 a, 3 d og 3o h, sstd., ophæves.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSKORT VANDBORG KIRKE

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af
1980 i sag nr. 2447/80

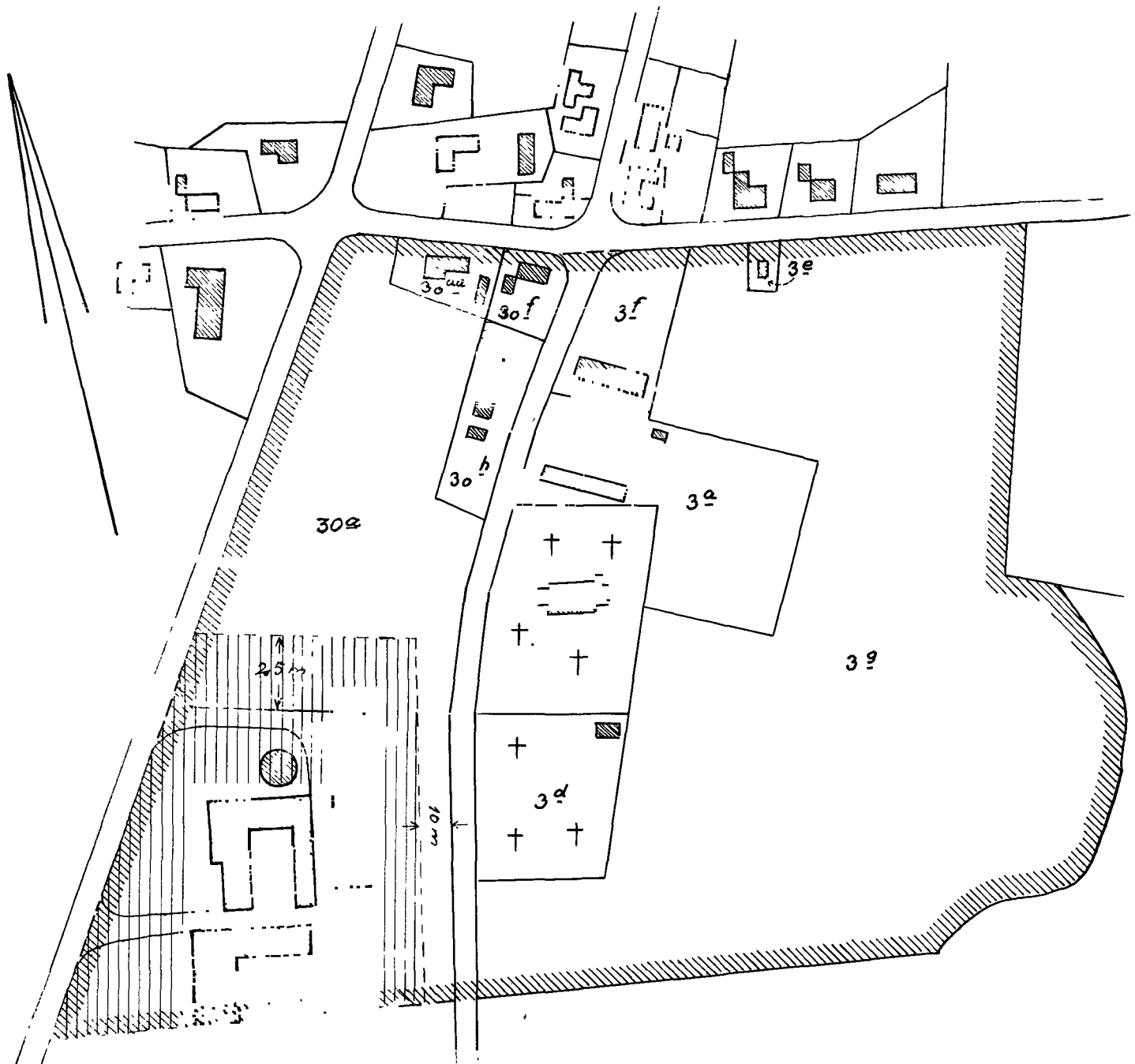

AREALER OMKRING VANDBORG KIRKE FREDNINGSGRÆNSE

UDARBEJDET AF RINGKJØBING AMTSRÅD,
AMTSFREDNINGSSINSPEKTORATET, TIL TJENST-
LIG BRUG MED G.I. TILLÆDELSE (A 400/76)

1:10 000

Svends

Fredning af arealer omkring Vandborg kirke, Vandborg,
Lemvig kommune.

 Fredningsgrænse

 Byggefelt

1:2000

Udarbejdet af Ringkøbing Amtsråd,
Amtsfredningsinspektoratet.
Januar 1980.

FREDNINGSKORT VANDBORG KIRKE

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af
1980 i sag nr. 2447/80

10/12-1980

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. december 1980

om erstatning i anledning af fredningen af arealer omkring Vandborg kirke i Lemvig kommune (sag nr. 2447/80).

Fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds har den 11. februar 1980 afsagt kendelse om fredning af ca. 6,7 ha omkring Vandborg kirke i Lemvig kommune og om tilkendelse af 430.000 kr. med renter i erstatning til gårdejer Bent Wang Hansen som ejer af ejendommen matr.nr. 30 a, Vandborg By, Vandborg. Fredningsnævnet har ikke tilkendt ejerne af de øvrige 6 ejendomme under fredningen erstatning.

Fredningsnævnets kendelse er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse i henhold til naturfredningslovens § 25 og er tillige påklaget til overfredningsnævnet af miljøministeriet, fredningsstyrelsen, der har påstået en væsentlig nedsættelse af erstatningen til Bent Wang Hansen.

Bent Wang Hansens landbrugsejendom har en størrelse af ca. 34 ha. Af ejendommen er 0,37 ha omfattet af en fredningsoverenskomst, tinglyst den 21. maj 1951, hvorefter det pågældende areal ikke måtte bebygges. Fredningsnævnets kendelse af 11. februar 1980 omfatter såvel det tidligere fredede areal som yderligere 1,85 ha af ejendommen. Kendelsen indeholder et forbud mod bebyggelse, dog at der inden for et angivet byggefelt på godt 1 ha må opføres de for landbrugsdriften nødvendige bygninger i en maksimal højde på 8 m. Byggefeltet strækker sig lidt ind på det tidligere fredede areal.

I november 1977 anmeldte Bent Wang Hansen til Lemvig kommune som bygningsmyndighed, at han agtede at opføre en 24 m høj silo. Forinden det da-

værende fredningsplanudvalg i maj 1978 begærede rejsning af fredningssag, havde kommunens tekniske udvalg afslået at meddele den nødvendige dispensation fra § 18 i bekendtgørelse nr. 595 af 15. december 1976, jfr. kommuneplanlovens § 43, til opførelse af en silo med en større højde end 12,5 m. Ved bekendtgørelsen i Statstidende den 8. juli 1978 af fredningssagens rejsning blev den lovlige bygningshøjde det pågældende sted indtil videre begrænset yderligere til 8 m, idet en sådan maksimal bygningshøjde var indeholdt i den nedlagte fredningspåstand. Det fremgår af de foreliggende oplysninger, at den umiddelbare anledning til fredningssagens rejsning var Bent Wang Hansens påtænkte silobyggeri.

Inden for det byggefelt, der er fastlagt i fredningsnævnets kendelse, findes ejendommens nuværende bygninger, herunder en staldbygning med omtrent halvdelen af gavlen beliggende i grænsen for den ældre fredning. Det ville således før den 8. juli 1978 have været muligt for ejeren at opføre en silo for enden af staldbygningen og uden for grænsen for den ældre fredning, men efter kommuneplanlovens ikrafttræden den 1. februar 1977 måtte højden af en silo med et tværsnit som det ønskede ikke overstige 12,5 m, medmindre en dispensation fra kommunalbestyrelsen blev opnået.

I slutningen af 1940'erne blev der foretaget ekspropriation fra ejendommen til gennemførelse af en landevejsforlægning. Ekspropriationen medførte, at ejendommens bygninger kom til at ligge indeklemt mellem den nye landevej og kirken. Ekspropriationserstatningen omfattede erstatning for denne varige ulempe.

Bent Wang Hansen overtog ejendommen i 1970 fra sin far. I årene 1972-79 er der hvert år opført nye driftsbygninger eller foretaget ombygning af eksisterende bygninger, alt i overensstemmelse med en forud lagt investeringsplan, hvis sidste punkt omfattede den påtænkte silo. Driftsbygningerne har nu en samlet størrelse af ca. 2.500 m² etageareal. Der er en besætning på ca. 50 søer og ca. 90 malkekøer samt opdræt.

Ved 16. alm. vurdering pr. 1. april 1977 blev ejendomsværdien ansat til 2 mill.kr., heraf grundværdi 461.700 kr.

For overfredningsnævnet har Bent Wang Hansen ved Landskontoret for Landboret, Århus, påstået erstatningen forhøjet til 500.000 á 550.000 kr. med tillæg af et betydeligt beløb til dækning af de prisstigninger ved silobyggeri, der er indtrådt under fredningssagens behandling.

Det er herved gjort gældende, at fredningen har påtvunget ejeren en plansilo i stedet for den ønskede gastætte tårnsilo. Der er i november 1978 udarbejdet et projekt til en plansilo for en anlægsudgift på små 800.000 kr. excl. moms. En godt 24 m høj tårnsilo ville efter en beregning foretaget i august 1978

da have medført en anlægsudgift på godt 400.000 kr. excl. moms. 3 stk. siloer af 12,5 m højde ville give nogenlunde samme kapacitet og ville i juni 1979 kunne opføres for ca. 650.000 kr. excl. moms. Plansiloer kræver endvidere i den daglige drift et langt større forbrug af arbejdskraft end tårnsiloer, og såvel nettoudbyttet målt i foderenheder som kvaliteten målt i fordøjeligt råprotein er ringere ved en plansilo end ved en tårnsilo. Når der tages hensyn ikke blot til forskellen i anlægsudgiften mellem en plansilo og en tårnsilo, men også til de øgede årlige driftsudgifter og det mindre udbytte ved en plansilo samt til, at fredningen begrænser mulighederne for fremtidigt byggeri på ejendommen, kan det tab, som fredningen påfører ejeren, opgøres til 500.000 á 550.000 kr. pr. tidspunktet for fredningssagens rejsning. Da fredningserstatningen først forrentes fra den 11. februar 1980 (datoen for fredningsnævnets kendelse), må dette beløb forhøjes som følge af de stigninger i byggeomkostningerne, som er indtruffet i perioden, der medgik til fredningsnævnets behandling af fredningssagen.

Det er videre anført, at fredningen har fremkaldt en værdiforringelse af ejendommen på 500.000 á 600.000 kr. ved kontant betaling. Ejendommens handelspris pr. februar 1980 ville med de nuværende bygninger være 2,3 á 2,4 mill.kr. kontant, hvis ejendommen ikke var undergivet andre fredningsbestemmelser end dem, der følger af fredningsoverenskomsten fra 1951. Med fredningsbestemmelser som de nu pålagte vil handelsprisen kun være ca. 1,8 mill.kr. kontant.

Fredningsstyrelsen har bestridt, at fredningen medfører en værdiforringelse af ejendommen af den størrelse, som ejeren hævder, eller blot som lagt til grund af fredningsnævnet. Ejendommen vil også efter fredningen kunne drives som et moderne rentabelt landbrug.

Fredningsstyrelsen har endvidere anført, at erstatningen ikke kan overstige ejendommens værdiforringelse som følge af fredningen, og at det derfor er ukorrekt at beregne erstatningen på grundlag af prisforskellen mellem en plansilo og en tårnsilo. Sammenligningen må i øvrigt i givet fald foretages mellem en plansilo og 3 stk. 12,5 m høje siloer, idet det ikke er fredningen, som har hindret ejeren i at opføre den ønskede 24 m høje silo.

I sagens endelige behandling har deltaget 5 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af det omhandlede område med nogle redaktionelle rettelser af fredningsbestemmelserne, som er uden betydning for erstatningsfastsættelsen.

Det tiltrædes, at fredningen ikke kan medføre erstatning til andre af

de berørte ejere end Bent Wang Hansen.

Den erstatning, som tilkommer Bent Wang Hansen, må svare til den nedgang i ejendommens værdi i handel og vandel ved kontant betaling, som er en følge af fredningen.

Lemvig kommune har afslået at dispensere fra højdebegrænsningen på 12,5 m i medfør af kommuneplanloven til opførelse af en højere silo på ejendommen. Selv om afslaget har været begrundet i siloens beliggenhed nær Vandborg kirke, er det ikke fredningen, som har hindret Bent Wang Hansen i at opføre den først påtænkte ca. 24 m høje silo. Erstatningen må derfor fastsættes med udgangspunkt i den forskel, der måtte være mellem på den ene side ejendommens handelsværdi med ret for ejeren til uden for det i 1951 fredede område at opføre yderligere driftsbygninger i indtil 12,5 m højde og på den anden side handelsværdien, når der kun må opføres bebyggelse inden for byggefeltet og kun i maksimalt 8 m højde. Til en sådan forskel må lægges det merbeløb, som en køber må antages at ville yde for den uvisse mulighed for ved en ændret afgørelse fra kommunen at kunne opføre en silo i større højde end 12,5 m.

Selv om opførelsen af en silo kan anses for at være en naturlig fortsættelse af de allerede foretagne betydelige investeringer og dermed en rimelig disposition under den driftsform af ejendommen, som Bent Wang Hansen har valgt, kan der dog ikke antages på noget tidspunkt efter juli 1978 at have været nogen forskel af betydning mellem kontantværdierne af ejendommen i handel og vandel under de anførte forskellige forudsætninger. Selv om der tages et vist hensyn til, at de nuværende dårlige konjunkturer for landbrug med en driftsform som den af Bent Wang Hansen anlagte kan forbedres, findes der at være ydet fuld erstatning for fredningen, når erstatningen fastsættes til 50.000 kr.

Beslutningen herom er truffet med 4 stemmer mod én. Mindretallet, der er enig med flertallet i principperne for erstatningsfastsættelsen, har stemt for, at erstatningen burde fastsættes til et væsentligt større beløb.

Fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet ændres herefter, således at der tilkendes Bent Wang Hansen 50.000 kr. i erstatning i anledning af fredningen. Beløbet forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. punktum, fra den 11. februar 1980 med en årlig rente, der er 1 % højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

Fredningsnævnet har tillagt Landskontoret for Landboret 3.000 kr. i sagsomkostninger. I godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand og andre omkostninger under sagens behandling for overfredningsnævnet tillægges der Bent Wang Hansen 3.000 kr., hvoraf 2.000 kr. udbetales direkte til Landskontoret for Landboret.

Erstatningsbeløbet på 50.000 kr. med renter og de tillagte omkostningsbeløb på ialt 6.000 kr. udredes med 75 % af staten og 25 % af Ringkøbing amtskommune.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (adresse: Amaliegade 13, 1256 København K) af Bent Wang Hansen og af miljøministeriet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt dem. Størrelsen af de tillagte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages til taksationskommissionen.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET >

11/2-1980

U d s k r i f t
afprotokollen for fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds.

Aar 1980 den 11. februar blev i sagen
R.A.F. 216/1978 Fredning af arealer om-
kring Vandborg Kirke
afsagt sålydende

k e n d e l s e:

Ved skrivelse af 26. maj 1978 rejste fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt fredningssag for et areal på ca. 6,7 ha, beliggende omkring Vandborg Kirke.

I skrivelsen var indeholdt et nærmere udformet forslag til fredningsbestemmelser og som begrundelse for sagens rejsning var gjort gældende, at den i begyndelsen af 1950'erne gennemførte fredning af arealer omkring kirken havde vist sig at være for snæver til at beskytte kirken mod højt byggeri.

Efter behørig bekendtgørelse og indvarsling af de interesserede afholdt nævnet, der i denne sag har bestået af formanden, dommer Sv. Aa. Christensen, det amtsrådsvalgte medlem, gårdejer Karl Elkjær og det kommunalvalgte medlem, gårdejer A. Lisby Kjær, den 1. august 1978 offentligt møde i sagen under deltagelse af bl.a. 6 af de 9 berørte lodsejere.

Fra lodsejerne fremkom væsentlige indvendinger mod fredningspåstanden alene fra Bent Wang Hansens side. Han protesterede mod forslaget i fredningsbestemmelserne om, at der skulle gælde 8 meters byggehøjde, og han fremhævede, at hans ejendom lå indeklemt mellem 2 veje, således at hans muligheder for supplerende byggeri var beskedne. Han havde ansøgt om tilladelse til at bygge en 24 meter høj silo i det område, hvor der nu påstås gennemført en byggehøjde på 8 meter, og han har, hvis han skulle bygge lavere siloanlæg med tilsvarende kapacitet ikke plads til nødvendigt byggeri indenfor det område, som fredningsforslaget havde afsat som byggefelt.

Lodsejeren Bent R. Høgedal, hvis ejendom er beliggende i et område, hvor der i tilslutning til fredningssagens rejsning mellem fredningsplanudvalget og Lemvig kommune er indgået aftale om at der ikke af kommunen vil blive givet tilladelse til højere byggeri end 8 meter, uden at sagen forinden forelægges fredningsplanudvalget, var utilfreds med denne mellemting mellem fredning og aftale. Han ville foretrække, at der enten overhovedet ingen restriktioner pålagdes, eller at man skred til direkte fredning af hans ejendom.

I skrivelse af 13. september 1979 meddelte fredningsnævnet, at det havde vedtaget at følge den nedlagte fredningspåstand, dog modificeret således, at Bent Wang Hansen fik udvidet sit byggefelt til opførelse af en plansilo med dertil hørende bygning på visse nærmere betingelser.

Nævnet meddelte endvidere, at der for så vidt angår Bent R. Høgedal nu var enighed om, at han i tilslutning til de eksisterende bygninger kunne opføre en silo på 12,5 meters højde, medens øvrige bygninger på ejendommen måtte overholde begrænsningen på de 8 meter.

På dette grundlag udbad fredningsnævnet sig erstatningskrav.

I skrivelse af 24. januar 1979 fremsatte Landskontoret for Landboret på Bent Wang Hansens vegne et samlet erstatningskrav for fredning af areal med deraf følgende dårligere fremtidig mulighed for udbygning samt med fordyrelse af silobyggeri ved ændring af planlagt 24 meter høj silo til plansilo på ialt 600.000 kr. eksklusive sagsomkostninger.

Herefter afholdt nævnet den 20. marts 1979 møde med Bent Wang Hansen til nærmere drøftelse af det fremsatte erstatningskrav. Under drøftelserne blev erstatningspåstanden forhøjet med 290.000 kr. til dækning af forringede opbevaringsmuligheder for ensilage i en plansilo sammenlignet med en høj silo og ekstra udgifter ved selve håndteringen af en plansilo sammenlignet med en høj silo. Det aftaltes, at Landskontoret for Landboret skulle udarbejde en specifikation af erstatningskravet, således at enkelthederne i såvel etableringsudgifter som driftsfordyrrelser kom frem, og således at det blev markeret, hvad der efter Landskontorets mening ville være særligt omkostningskrævende i det foreliggende tilfælde sammenlignet med andre tilfælde, hvor valget stod mellem plansilo og høj silo.

Den 18. juni 1979 afholdt nævnet påny møde med Bent Wang Hansen til drøftelse af en af Landskontoret for bygninger og maskiner den 13. juni 1979 udarbejdet "prisberegning vedrørende køresilo og roehus". På baggrund af denne beregning opgjordes Bent Wang Hansens erstatningskrav

til principalt 465.000 kr. (forskellen mellem dagsprisen på en plansilo 875.000 kr. og dagsprisen på en 24,89 meter høj ensilagesilo 410.000 kr.), subsidiært 375.000 kr. ($875.000 \div 500.000$ kr. for 2 siloer af 15-16 meters højde), mest subsidiært 225.000 kr. (875.000 kr. $\div 650.000$ kr. for 3 siloer af 12,5 meters højde). Til disse tre påstande skal i alle tilfælde lægges 115.750 kr. for fredning af arealer samt for dårligere mulighed for at udbygge ejendommen yderligere. Endvidere krævedes der en ikke nærmere specificeret erstatning for forventet mindre effektivitet og forøgelse af udgifter til arbejdskraft.

Ved skrivelse af 19. juni 1979 meddelte nævnet Landskontoret for Landboret, at man kunne tilbyde en samlet erstatning på 340.000 kr.

Ved en fortsat forhandling den 6. august 1979 blev erstatningstilbuddet forhøjet til ialt 430.000 kr., hvilket Landskontoret for Landboret accepterede i skrivelse af 13. august 1979.

Efter det således foreliggende har fredningsnævnet truffet følgende beslutninger:

Fastsættelse af fredningsbestemmelser:

- A: De på vedhæftede kort markerede arealer vil være at frede med det formål at sikre udsigten til og udsynet fra Vandborg Kirke.
- B: Arealerne må ikke bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon-, telegraf- og el-master, opsættes skure, udfaldssteder, isboder, vogne til beboelse, opbevaring af redskaber og lignende skønhedsforstyrrende genstande.
- C: For matr. nr. 3-a, 3-f og 3o-h Vandborg by, Vandborg, gælder særligt, at udvendige ændringer i henseende til omfang, former, materialer og farver af de nuværende bygninger kun må foretages med fredningsnævnets tilladelse.
- D: For matr. nr. 3o-a Vandborg by, Vandborg, gælder specielt, at der indenfor det på kortet viste byggefelt må opføres de for landbrugsdriften nødvendige bygninger, dog i en maksimal højde på 8 meter.

Bestemmelser om erstatning:

Til ejerne af matr. nr. 3-a, 3-d, 3-e, 3-f, 3-g og 3o-h Vandborg by, Vandborg, for hvis vedkommende fredningen hverken ændres i henseende til omfang eller indhold, udbetales ingen erstatning.

Til ejerne af matr. nr. 30-f og 30-aa Vandborg by, Vandborg, der ikke hidtil har været fredet, udbetales ingen erstatning.

Hvad angår erstatning til ejeren af matr. nr. 30-a Vandborg by, Vandborg, Bent Wang Hansen, må nævnet medgive denne lodsejer, at den udvidelse af den eksisterende fredning fra 1950'ernes begyndelse (Exner-fredningen), som nu sker, betyder et helt ekstraordinært indgreb i ejerens rådighedsmuligheder, hvorfor et sådant indgreb må udløse en betydelig erstatning. Det står, efter de oplysninger, der har kunnet fremskaffes, noget tvivlsomt for nævnet, hvorvidt og da i hvilken udstrækning det forhold, at Bent Wang Hansen må etablere plansilo i stedet for høj silo, medfører væsentlige forøgede udgifter, idet der blandt sagkyndige synes at være divergerende opfattelser af, hvilken siloform der - en omtrentlig samme kapacitet forudsat - er dyrest. I det foreliggende tilfælde må nævnet dog finde det godtgjort, at der foreligger en del specielle generende og fordyrende forhold for ejeren, bl.a. på grund af de omfattende jordarbejder, som anlægget af en plansilo nødvendigvis må medføre. Men disse for ejeren forøgede omkostninger ved selve bygningen af en plansilo i stedet for en høj silo er dog af underordnet betydning i forhold til, at Bent Wang Hansen med hensyn til andre for et moderne rentabelt landbrug nødvendige nybygninger og udvidelser ved den her omhandlede fredning i en grad, der overstiger hvad man overhovedet kunne forestille sig ville være tilfældet for andre landbrugere, vil blive stækket i sine udfoldelsesmuligheder med den følge, at hans landbrugsejendom i sammenligning med tilsvarende ejendomme vil falde betydeligt i værdi.

Nævnet finder alt det anførte taget i betragtning, at erstatningen, der tilkommer Bent Wang Hansen, må fastsættes skønsmæssigt under eet til 430.000 kr., jfr. foran om forhandlingerne herom med Landskontoret for Landboret.

I sagsomkostninger tildeles der Landskontoret for Landboret kr. 3.000 kr.

T h i b e s t e m m e s :

Der bør ske fredning af arealer omkring Vandborg Kirke og betales erstatning herfor samt sagsomkostninger, alt i overensstemmelse med det foran anførte.

Erstatning og sagsomkostninger udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Ringkjøbing amtskommune.

Det tilkendte erstatningsbeløb forrentes fra denne afgørelses dato med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte disconto.

Sv. Aa. Christensen.

Karl Elkjær.

A. Lisby Kjær.

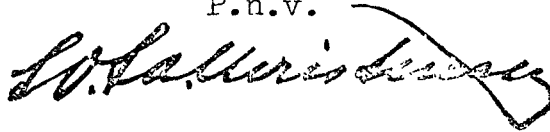
Foranstående kendelse kan påankes til Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 13, 1256 København K) af bl.a. lodsejerne og forskellige myndigheder.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

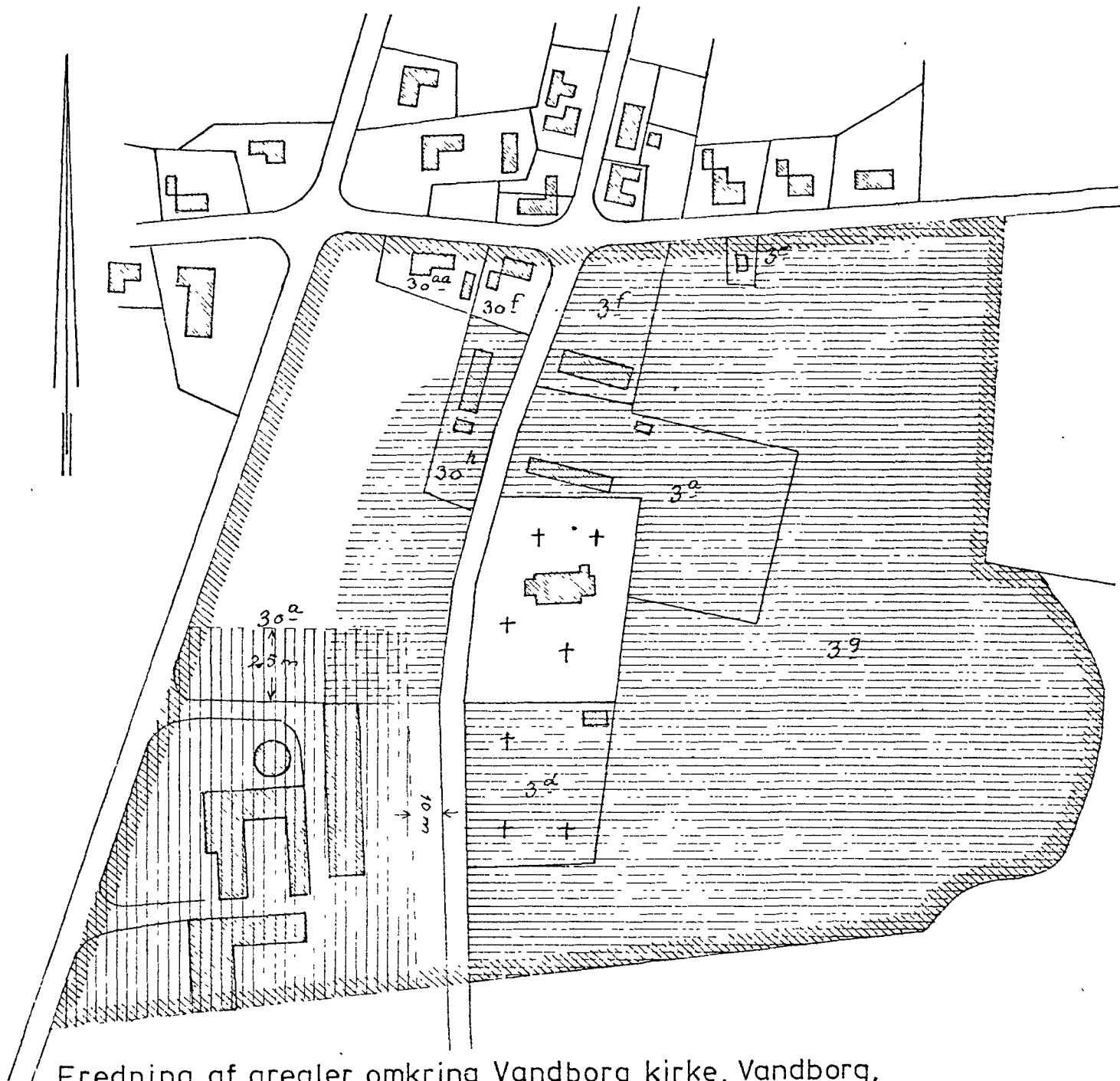
FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKØBING

AMTS FREDNINGSKREDS, den 11. februar 1980.

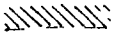
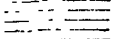
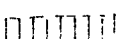
P.n.v.

Sv. Aa. Christensen.

Fredning af arealer omkring Vandborg kirke, Vandborg,
Lemvig kommune.

- Fredningsgrænse i h.t.kendelse
- Exner - fredet
- Byggefelt

1:2000

Udarbejdet af Ringkøbing Amtsråd,
Amtsfredningsinspektoratet.
Januar 1980

G. Nilsen

landinspektør

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

REG. NR. 1595

Justitsministeriets genpartpapir. Til skøder, skadesløsbreve, kvitteringer til udslettelse og andre påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

Mtr. nr., ejerlav, sogn:
(i København kvarter)
eller (i de sønderjydske lands-
dele) bd. og bl. i ting-
bogen, art. nr., ejerlav,
sogn.

30a Præstegården m.m.
Vandborg.

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

Købers } bopæl;
Kreditors }

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Gade og hus nr.:
(hvor sådant findes)

Fredningsnævnet for
Ringkøbing amtsrådskreds,
Holstebro

Stempel: kr. øre.

Fredningstilbud

Undertegnede Charles Hansen
tilbyder herved som ejer af matr. nr. 30a

af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,
at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede.

Arealet beskrives således:

En bræmme vest og nordvest for kirkegården på 50 m. jfr.
vedlagte kort.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster o. lign., derpå ej opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lign. skønhedsforstyrrende genstande.

Jeg forbeholder mig dog ret til at benytte arealet som hidtil til landbrug evt. til havebrug med plantning.

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom matr. nr. 30a af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,

dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget i henhold til forestående er fredningsnævnet for Ringkøbing amt og Vandborg menighedsråd hver for sig.

Vandborg , den 6 / 4 1951

Charles Hansen.

Idet fredningsnævnet for Ringkøbing amt modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 30a af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,

af ~~30a~~ ~~Præstegården m.m.~~ ~~by~~ ~~Vandborg~~ ~~sogn,~~ ~~matr. nr. 30a~~ ~~af~~ ~~Præstegården m.m.~~ ~~by~~ ~~Vandborg~~ ~~sogn,~~ ~~det~~ ~~frede~~ ~~areal~~ ~~ses~~ ~~indtegn~~ ~~på~~ ~~vedlagte~~ ~~kort,~~ ~~af~~ ~~hvilket~~ ~~en~~ ~~genpart~~ ~~bedes~~ ~~henlagt~~ ~~på~~ ~~akten.~~

Fredningsnævnet for Ringkøbing amt, den 11 / 5 19 51.

H. Richter.

Bestillings-
formular

D

Indført i dagbogen for retskreds nr. 82,
Lemvig købstad m.v., den 21. maj 1951.
Lyst.Tingbog.Bd. Vandborg. Bl. 30a.
Akt: Skab. A. nr. 48o.

G. Dahl.
est.

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

REG. NR. 1575

Justitsministeriets genpartpapir. Til skøder, skadesløsbreve, kvitteringer til udslettelse og andre påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

Mtr. nr., ejerlav, sogn: 3a, 3d, 30h Præstegården m.m.
(i København kvarter) Vandborg.

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkantoren)

eller (i de sønderjydske lands-
dele) bd. og bl. i ting-
bogen, art. nr., ejerlav,
sogn.

Købers } bopæl:
Kreditors }

Gade og hus nr.:
(hvor sådant finder)

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Fredningsnævnet for
Ringkøbing amtsrådsreds,
Holstebro

Steinpel: kr. øre.

Fredningstilbud

Undertegnede sognerådsformand tilbyder herved på kommunens vegne
~~tilbyder herved som ejend.~~ af matr. nr. 3a, 3d, 30h

af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,
at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede.

Arealet beskrives således:
Skolens areal nord for kirkegården + skolelod syd og øst for
kirkegården.
Lærerboligen bør ikke genopføres på nuværende plads.

Fredningen har følgende omfang:
Arealerne må ikke bebygges eller beplantes, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller
ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster
o. lign., derpå ej opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af red-
skaber eller lign. skønhedsforstyrrende genstande.

~~Leg der henlægges ingen erstatning.~~

For fredningen kræves ~~der~~ ingen erstatning. -men
Komm. ~~Leg~~ er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på ~~den~~ ejendom matr. nr.
3a, 3d, 30h af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,

dog uden udgift for ~~den~~ kommunen.

Påtaleberettiget i henhold til forestående er fredningsnævnet for Ringkøbing amt og
Vandborg menighedsråd hver for sig.

Vandborg-Ferring sogne-den 6 / 4 19 51
råd pr. Bonnet

P. S. V.
Charles Hansen
fmd.

Idet fredningsnævnet for Ringkøbing amt modtager og godkender foranstående fredningstil-
bud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 3a, 3d, 30h
af Præstegården m.m. by Vandborg sogn,

~~at henlægges ingen erstatning.~~
~~Leg der henlægges ingen erstatning.~~

Det fredede areal ses indtegnet på vedlagte kort, af hvilket en genpart bedes henlagt på akten.

Fredningsnævnet for Ringkøbing amt, den 16 / 5 19 51.

H. Richter.

Bestillings-
formular

D

Godkendes med det af sognerådet og skolekommissionen
tagne forbehold om ret til tilbygning til de bestående skole-
bygninger på de fredede matrikelnumre.

RINGKØBING AMTSRÅD, den 9. januar 1953.

Sommer-Andersen.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 82,
Lemvig købstad m.v., den 14. januar 1953.

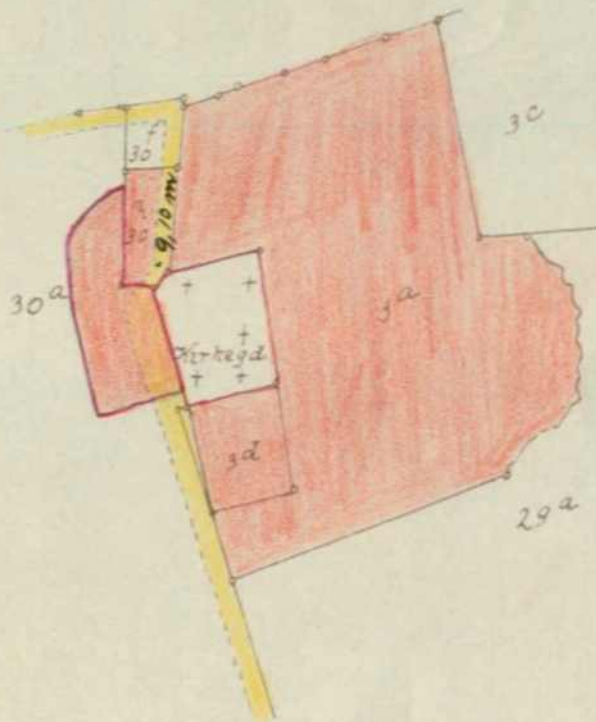
Lyst.Tingbog: Bd. Vandborg. Bl. 3a, 30h.

Akt: Skab. G. nr. 418.

Habersaat.

OPHÆVET

109

Terræn af
Bræstegaarden m.m.
Vandborg Sogn

15

500m

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01595.00

Dispensationer i perioden: 29-05-1991 - 13-10-2000

FREDNINGSNÆVNET
FOR
RINGKØBING AMTS FREDNINGSKREDS

DOMMERKONTORET · TELEFON 07 32 14 11
6950 RINGKØBING

Ringkøbing, den 29. maj 1991.
R.A.F. 61/1991.

Nævnet har d.d. tilskrevet Lemvig kommune, Teknisk Udvalg, Rådhuset, 7620 Lemvig, således:

"Vedrørende opførelse af tilbygning til vandværket, beliggende på matr.nr. 3_e Præstegården, Vandborg, samt skelforandring mellem matr.nr. 3_e og 29_a Præstegården, Vandborg, tilhørende henholdsvis Vandborg Kirkebys Vandværk v/ Poul Poulsen, Råbjergvej 14, Vandborg, 7620 Lemvig, og Bent Høgedal, Kirkegårdsvej 45, Vandborg, 7620 Lemvig.

Nævnet meddeler herved i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. naturfredningslovens § 64a.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet. "

Hvilket herved meddeles.

./. Kopi af ansøgningen samt kortbilag vedlægges.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen 1213/11-0002

J.nr. SN 1244/11-0001

Akt. nr. 37 /

Skov- og Naturstyrelsen,
Slotsmarken 13,
2970 Hørsholm.

Med venlig hilsen

D.n.v.

Løbjerg Nielsen
Løbjerg Nielsen

*LUS
JHE*

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKJØBING AMT

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Herning, den 13. oktober 2000

16 OKT. 2000

R.A.F. 58/00

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Else Aastrup og Bent Lauge Madsen er d.d. tilskrevet således:

"Else Aastrup og Bent Lauge Madsen, Vandborg Gl. Skole, Kirkensgaardvej 38, 7620 Lemvig, ansøger om dispensation til opførelsen af et drivhus i direkte tilknytning til eksisterende bebyggelse, matr. nr. 30 h, Præstegården, Vandborg. – R.A.F. 216/78 – Vandborg Kirke – lb. nr. 109.

Efter en besigtigelse den 12. oktober 2000, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Lemvig Provstiudvalg, Vandborg Menighedsråd, Ringkjøbing amt, Lemvig kommune og ansøgeren, Bent Lauge Madsen, skal nævnet i medfør af naturbeskyttelsesloven § 50, stk. 1, meddele tilladelse til, at der opføres et drivhus som ansøgt, og at ansøgeren i den sydlige ende af sin have opstiller et legehus i træ, da dette ikke er i strid med fredningens formål. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at hverken drivhuset eller legehuset forstyrrer udsigten til eller udsynet fra Vandborg kirke. Drivhuset ligger i tilslutning til en eksisterende bygning, og der er en del bevoksning ved legehuset, som i et vist omfang skjuler dette.

Tilladelsen til legehuset gives på betingelse af, at legehuset fortsat skal være et løst træhus uden fundament og med et grundareal, der ikke væsentligt overstiger 2 x 2 meter og med en højde, der ikke overstiger ca. 2 meter. Det må ikke males i farver, der står i kontrast til omgivelserne.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve.

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og NaturstyrelsenJ.nr. SN 1996-1211/11-0001 Bll.
Akt nr. 88

Med venlig hilsen

H. Stamp

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKJØBING AMT

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

H. Stamp